

Przytuły Stare, dnia 08 grudnia 2015r.

S/P-072/30/15/36813
dot. KMP.571.12.2015.DK

RPW/79277/2015 P
Data:2015-12-10

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2015 -12- 10
ZAL. .... /	NR .....

**BIURO
RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH**
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W związku z przesłanym raportem przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji tutejszej jednostki penitencjarnej, nr KMP.571.12.2015.DK z dnia 04.11.2015r. (data wpływu – 09.11.2015r.) oraz prośbą o ustosunkowanie się do zawartych w nim zaleceń i uwag informuję:

Wszystkie uwagi i zalecenia zostały przeanalizowane i wzięte pod uwagę przez poszczególne piony służb tutejszego zakładu. Część zaleceń została już wdrożona a usterki i nieprawidłowości nie wymagające nakładów finansowych usunięte niezwłocznie, jak np. z pkt 1.1., 1.2., 1.3., 1.14., 1.16. Część zaleceń, związana z nakładem finansowym, zostanie ujęta w harmonogramie prac jednostki na rok 2016 i realizowana sukcesywnie (Ad pkt 1.4., 1.15.).

Ad pkt 1.5. - W przypadku osadzenia w jednostce osób niesłyszących i niedosłyszących, w zależności od rzeczywistych potrzeb, podejmiemy wszelkie starania aby umożliwić im korzystanie z systemu wspomagania słuchu oraz pomocy tłumacza polskiego języka migowego.

Ad pkt 1.6. - W odniesieniu do kwestii związanej z wyposażeniem biblioteki w audiobooki informuję, że tutejsza biblioteka w ZK Przytuły Stare zostanie wyposażona w audiobooki w miarę zgłaszanych potrzeb oraz pozyskanych na ten cel środków finansowych (Ad pkt 9).

Ad pkt 1.7. - W styczniu 2016r. uzupełnione zostaną kwestie dotyczące ewakuacji osób z niepełnosprawnością w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego tutejszej jednostki.

Ad pkt 1.8. - Odnośnie zapewnienia pełnej obsady kadrowej w dziale penitencjarnym, zgodnie ze standardami pracy penitencjarnej informuję, że obecnie realizowany jest przez Służbę Więzienną program racjonalizacji zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, w którym jako priorytet wskazano doetatyzowanie pionu penitencjarnego, czego końcowym efektem byłoby osiągnięcie parametrów odpowiedniej liczebności grup osadzonych przypadających na jednego wychowawcę (tj. w zakładzie karnym – 40 osadzonych, w areszcie śledczym – 60 osadzonych) i jednego psychologa (200 osadzonych).

Ad pkt 1.9. - Informuję, że kierownicy poszczególnych działów jednostki w swoim zakresie zaplanują szkolenia dla funkcjonariuszy i pracowników SW mających bezpośredni kontakt z osobami osadzonymi z zakresu praw osób pozbawionych wolności. Odnośnie kwestii zorganizowania kursów dotyczących postępowania z osobami z niepełnosprawnością, potrzeby tego rodzaju zgłoszone zostaną do organów wyższego szczebla.

Ad pkt 1.10. - Zagadnienie dotyczące zapewnienia psychologom superwizji jest znane władzom Służby Więziennej i odbywa się w konkretnych obszarach działalności penitencjarnej np. wobec osób osadzonych stosujących przemoc, czy uzależnionych.

Działania w tym zakresie podejmowane są centralnie.

Ad pkt 1.11. - Odnośnie wykorzystania izb chorych zgodnie z przeznaczeniem informuję, że decyzję w sprawie ustalenia pojemności jednostki penitencjarnej podejmuje Dyrektor Generalny Służby Więziennej. Zarządzeniem Dyrektor Generalny Służby Więziennej ustala pojemność jednostek penitencjarnych.

Jak nazwa tego aktu stanowi wprost zarządzenie te dotyczy sposobu ustalania pojemności jednostki penitencjarnej. Według zarządzenia, "*pojemność*" i "*pomieszczenie mieszkalne*" (§ 1.2.pkt. 8 i 9), to odpowiednio: "*liczba miejsc zakwaterowania dla osadzonych*" oraz "*pomieszczenie przeznaczone do stałego lub okresowego zakwaterowania albo okresowego umieszczenia osadzonych, spełniające wymogi techniczne do zakwaterowania osadzonych*". Na podstawie § 5 ust.3 zarządzenia nie ustala się pojemności tylko dla *celi zabezpieczającej* pomimo, że cela ta również znajduje się w Wykazie pomieszczeń jednostki penitencjarnej.

Ad pkt 1.12. - Odnośnie zalecenia dotyczącego wyodrębnienia stanowisk prysznicowych w łazniach informuję, że prace z tym związane będą wykonywane sukcesywnie podczas remontów bieżących łazni.

Ad pkt 1.13. - W kwestii zagwarantowania intymności przy czynnościach fizjologicznych osobom umieszczanym w jednoosobowej, monitorowanej celi, zakupione zostaną przesuwne parawany.

Ad pkt 1.14. - Informuję, że zalecenie dotyczące zmiany ustawienia stołów w salach widzeń, zostało wykonane bezzwłocznie.

Ad pkt 1.15. - Prace związane z wyodrębnieniem łazienki z prysznicem przy pokoju do udzielania nagrody, o której mowa w art. 138 § 1 pkt 3 Kkw. w pawilonie A, zostaną uwzględnione w harmonogramie prac remontowych na rok 2016 i zrealizowane w miarę pozyskanych środków finansowych.

Ad pkt 1.16. - Informuję, że dokonano kontroli szczelności wszystkich okien w pomieszczeniach, w których mogą przebywać osadzeni. Wykonano niezbędne naprawy. Na chwilę obecną wszystkie okna są szczelne.

Ad pkt 1.17. - Odnośnie przeprowadzenia akcji informacyjnej na temat dostępu do BIP i przybliżenie osadzonym podstawowej wiedzy, jak korzystać z dostępu do informacji publicznej za pośrednictwem internetu - zalecenie realizowane jest przy pomocy wychowawców, którzy na bieżąco informują osadzonych o powyższych kwestiach.

Ponadto, do Porządku wewnętrznego jednostki dodano załącznik informujący osadzonych o usytuowaniu komputerów w Pawilonach A i B z dostępem do wymienionych w załączniku adresów internetowych, w tym również strony www.bip.sw.gov.pl.

Dodatkowo wyjaśniam:

Ad pkt 2)

W Zakładzie Karnym w Przytułach Starych rozmieszczenie osób z niepełnosprawnością każdorazowo zależne jest od stopnia posiadanej przez nich niepełnosprawności.

Przy podejmowaniu decyzji o odpowiednim rozmieszczeniu brane są także pod uwagę wskazania lekarza tutejszego Ambulatorium. Analizując wszelkie informacje dotyczące przyjmowanej osoby, wybiera się najwłaściwsze dla każdego osadzonego z niepełnosprawnością miejsce zakwaterowania. Dodatkowo, w każdym przypadku uwzględnia się możliwość maksymalnego ułatwienia dostępu do opieki medycznej, korzystania ze spaceru, pomieszczeń gdzie organizowane są zajęcia dla skazanych, sali wokand, itd.

Skazani posiadający jakiegokolwiek ograniczenia sprawności ruchowej w zdecydowanej większości rozmieszczani są na najniższych kondygnacjach budynków mieszkalnych. W przypadkach, gdy niepełnosprawność jest na tyle znaczna, że wymaga korzystania ze szczególnych udogodnień, podejmuje się decyzję o umieszczeniu w specjalnie przygotowanych do tego pomieszczeniach. W sytuacji gdy nie jest to możliwe, czynione są starania zmierzające do przetransportowania osadzonego do innej jednostki posiadającej warunki i możliwości do jego właściwego zakwaterowania.

Ad pkt 7)

Odnosnie udzielenia wyjaśnień w sprawie transportowania osadzonych do odległych przywieziennych placówek służby zdrowia informuję, że problem znany jest władzom Służby Więziennej.

W roku 2015 Minister Sprawiedliwości rozpoczął proces restrukturyzacji szpitali więziennych, w związku z czym zamknięto kilka placówek, w tym przy Zakładzie Karnym w Barczewie i Areszcie Śledczym Warszawa – Mokotów.

Ad 13 lit.c)

Co do kwestii osadzania w celach mieszkalnych – izbach chorych "zdrowych" osadzonych, *"czyli niezgodnie z przeznaczeniem tych pomieszczeń"*, zauważyć należy, że nawet jeżeli w celach mieszkalnych przeznaczonych na *izby chorych* zostali rozmieszczeni "zdrowi" osadzeni, to nie przebywali oni w tych celach wspólnie i w jednym czasie z innymi osadzonymi – chorymi (którzy ze względu na stan zdrowia podlegali izolacji od innych "zdrowych" osadzonych).

Na podstawie art. 79b. § 1. ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Kkw): *skazanego przyjętego do aresztu śledczego umieszcza się w celi przejściowej, na okres niezbędny, nie dłuższy jednak niż na 14 dni, dla poddania go wstępnym badaniom lekarskim, zabiegom sanitarnym i wstępnym badaniom osobopoznawczym /.../.*

Zdarza się, że w czasie 14 dni od przyjęcia skazanego zakład nie posiada wszystkich wyników zleconych mu badań medycznych. W takich sytuacjach, w pełni nierozpoznany medycznie skazany, może być, a wręcz powinien – według zaleceń

lekarskich, umieszczony w innej celi mieszkalnej niż *cela mieszkalna ogólnomieszkalna* (oddzielnie od innych "zdrowych" osadzonych). W przypadku, gdy w zakładzie brak jest możliwości wyodrębnienia innych dodatkowych w tym celu pomieszczeń *ogólnomieszkalnych* (np. z uwagi na duże zaludnienie zakładu), i gdy jednocześnie *cele mieszkalne – izby chorych* są w tym czasie niezamieszkałe (nie przebywa w nich żaden inny osadzony – chory, podlegający izolacji), to dopiero wówczas podejmowana jest decyzja o rozmieszczeniu w tej celi (w *celi mieszkalnej – izbie chorych*) "zdrówego" osadzonego, który co do zasady podlega przecież izolacji od innych osadzonych (rozpoznanych medycznie) właśnie ze względów medycznych (brak wyników wszystkich zleconych badań lekarskich). Każdorazowo decyzje w tej kwestii podejmowane są na wniosek lekarza.

Na podstawie i zgodnie z art. 102, 104, 110 Kkw: *skazany ma prawo do odpowiedniego ze względu na zachowanie zdrowia pomieszczenia; powierzchnia w celi mieszkalnej przypadająca na skazanego wynosi nie mniej niż 3 m²; korzystanie przez skazanego z przysługujących mu praw powinno następować w sposób nie naruszający praw innych osób oraz nie zakłócający ustalonego w zakładzie karnym porządku; przy umieszczaniu skazanego w celi mieszkalnej bierze się pod uwagę w szczególności: zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne.*

Przepisy prawa nie zakazują rozmieszczania osadzonych zdrowych w *celach mieszkalnych – izbach chorych*. Jest szczególnie istotne (potrzebne) w sytuacjach incydentalnych, gdy przede wszystkim nie są w nich rozmieszczeni inni osadzeni – chorzy, gdy brakuje w zakładzie innych dla tych osadzonych cel mieszkalnych, a rozmieszczenie ich w celach ogólnomieszkalnych jest niewskazane ze względów typowo medycznych (brak pełnego rozpoznania medycznego osadzonego, podejrzenie choroby zakaźnej – brak wszystkich wyników zleconych badań).

Ponadto, jeżeli w *celi mieszkalnej – izbie chorych* zostanie rozmieszczony inny osadzony – zdrowy, to jednocześnie, pomimo iż wg *Wykazu pomieszczeń* jest *celą mieszkalną – izbą chorych*, cela ta czasowo zmienia swoje przeznaczenie na *celę ogólnomieszkalną*. Z tych też względów nie jest możliwe, aby w celi tej w tym samym czasie mógł przebywać inny chory osadzony.

Bez względu na powyższe, o możliwości takiego rozmieszczania osadzonych zawsze decyduje lekarz, a z uwagi na potrzebę zapewnienia osadzonym nie mniej niż 3 m² powierzchni w celi, informowaliśmy o możliwości takiego wykorzystania izb chorych Sędziego Penitencjarnego – w ramach nadzoru nad sposobem wykonywania w zakładzie pozbawienia wolności.

Z poważaniem

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Przytułach Starych
ppłk mgr *Elżbieta Jankowska*

Wyk. w 2 egz.

1. adresat
  2. a/a
- JC/JC

ZAKŁAD KARNY W PRZYTUŁACH STARYCH
Przytuły Stare 13A, 07-411 RZEKUŃ
tel. 29 764 42 22, 29 760 52 11
fax 29 764 89 29
NIP 7582352403 REGON 146283080

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2015 -12- 10

ZAL. .... NR .....

OPLATA POBRANA
TAXE PERCUE-POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A.
ID nr 276768/W

POLECONY

S/P-042/30/15/36813

R

PRIORYTET
PRIORITAIRE

(00)759007734937047257

